

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D. v právní věci

žalobkyně: **L. O.**, nar. X, státní příslušnost U.
pobytem v ČR: X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7
pracoviště: Tuřanka 1554/115b, 627 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 9. 2023, č. j. OAM-14196-5/ZR-2023,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně brojila svojí žalobou proti shora specifikovanému rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo žalobkyni odňato oprávnění k pobytu na území za účelem dočasné ochrany, neboť zamlčela skutečnosti podstatné pro spolehlivé zjištění skutečného stavu věci podle § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské

federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 65/2022 Sb.“), ve spojení s § 10 odst. 2 a § 9 odst. 2 písm. b) zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dočasné ochraně cizinců“).

2. Důvodem vydání napadeného rozhodnutí byla informace od Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR, že k osobě žalobkyně registruje i státní příslušnost Rumunska, k čemuž předložila scan občanského průkazu Rumunska č. VS X, vydaného osobě: L. O., nar. X (strojově čitelná část dokladu), s uvedením rumunského státního občanství a bydlištěm na rumunské adrese. Lustrací v informačním systému cizinců dne 25. 8. 2023 žalovaný zjistil, že žalobkyně podala dne 27. 3. 2023 žádost o dočasnou ochranu, které bylo vyhověno a povolení k pobytu na území ČR ve formě dočasné ochrany jí bylo uděleno s platností od 27. 3. 2023 do 31. 3. 2024. Jako účel pobytu bylo vyznačeno „667 - § 3“, jenž je správním orgánem užíváno při udělení dočasné ochrany cizinci podle § 4 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb., na kterého se povinně vztahuje prováděcí rozhodnutí Rady EU 2022/382 ze dne 4. 3. 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu čl. 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (dále jen „rozhodnutí Rady č. 2022/382“), resp. z důvodu, že žadatel je podle čl. 2 odst. 1 písm. a) rozhodnutí Rady č. 2022/382 ukrajinským státním příslušníkem pobývajícím na Ukrajině před 24. 2. 2022. Jako doklad o udělení dočasné ochrany na území ČR byl žalobkyni do cestovního dokladu vylepen vízový štítek č. 900616795 s datem platnosti od 27. 3. 2023 do 31. 3. 2024. Současně byl prověřen obsah žádosti žalobkyně o poskytnutí dočasné ochrany, která do tiskopisu této žádosti uvedla, že je státní příslušnicí pouze Ukrajiny a k žádosti předložila pouze doklady, které prokazovaly jen její ukrajinskou státní příslušnost – cestovní pas č. X vydaný příslušnými úřady Ukrajiny. Součástí správního spisu byl dále doklad o zajištění ubytování a základní lustrace k osobě žalobkyně. Žalovaný výše uvedené uzavřel tak, že žalobkyně zamlčela skutečnost, že je současně i státní příslušnicí Rumunska, a přitom šlo o skutečnost stěžejní pro posouzení její žádosti o dočasnou ochranu. Je-li žalobkyně státní příslušnicí Ukrajiny a současně i členského státu EU, Česká republika je povinna na ni pohlížet v souladu se Smlouvou o fungování EU jako na občanku EU. Na občany EU nedopadá rozhodnutí Rady č. 2022/382, protože nemohou získat dočasnou ochranu podle § 3 zákona č. 65/2022 Sb. Pokud by žalobkyně uvedla v podané žádosti úplné informace, dočasná ochrana by jí nebyla udělena, resp. žádost by byla nepřijatelná ve smyslu § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb. (podaná cizincem, který není uveden v § 3 citovaného zákona). Žalovaný vzal za prokázané, že žalobkyně je vedle státní příslušnice Ukrajiny i státní příslušnicí EU – Rumunska, a to nejméně od 23. 5. 2018, tedy od platnosti rumunského občanského průkazu č. VS X, registrovaného k osobě žalobkyně, vydaného orgány Rumunska a deklarujícího její státní příslušnost Rumunska. V důsledku neúplného, resp. nepravdivého prohlášení žalobkyně o jejím státním občanství v tiskopisu žádosti o poskytnutí dočasné ochrany došlo k tomu, že žalovaný postupoval v rozporu se zákonem, a také odlišně od podobných případů jiných žadatelů, a žalobkyni neoprávněně dočasnou ochranu v ČR přiznal. Jelikož žalobkyně zamlčela skutečnosti podstatné pro spolehlivé zjištění skutečného stavu věci, byl naplněn důvod pro odnětí dočasné ochrany podle § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb. v návaznosti na § 10 odst. 2 ve spojení s § 9 odst. 2 písm. b) zákona o dočasné ochraně cizinců, protože žalobkyni byla dočasná ochrana odňata.

II. Shrnutí žalobní argumentace

3. V podané žalobě žalobkyně uvedla, že nikdy neměla rumunskou státní příslušnost a nikdy v Rumunsku nebydlela. Všeobecné zdravotní pojišťovně nikdy nepředkládala rumunské doklady, a proto si ani neumí vysvětlit, proč je takto ztotožňována. Vše již osobně vysvětlovala při jednání u správního orgánu. Bylo jí doporučeno, aby přinesla doklad z Rumunské ambasády, že není občankou Rumunska. Tam jí bylo sděleno, že takové doklady

pro cizí státní příslušníky nemohou vystavit. Žalobkyně je občankou Ukrajiny a bohužel pochází z míst, kde probíhá skutečná válka, tudíž se nemá ani kam vrátit.

4. V podání doručeném soudu dne 26. 1. 2024 žalobkyně doplnila, že žádné důkazy ke svým tvrzením nenavrhuje a požaduje ve věci jednání, nicméně nemá dostatek prostředků na zaplacení tlumočnicka do ukrajinského jazyka.
5. S ohledem na výše uvedené žalobkyně soudu navrhla, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení s tím, že žalobkyně je oprávněna pobývat na území ČR ve formě dočasné ochrany.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Ve svém vyjádření k žalobě žalovaný zopakoval kompletní argumentaci použitou v napadeném rozhodnutí. Dále doplnil, že v praxi se setkává s častým zamlčováním nejčastěji maďarského nebo rumunského státního občanství, a proto u žadatelů o udělení dočasné ochrany trvá na tom, aby uváděli všechna svá státní občanství. Podle žalovaného neuvádí žalobkyně pravdu, pokud tvrdí, že není státní občankou Rumunska. Těžko by se objevila její fotografie bez jejího vědomí na občanském průkazu Rumunska, který byl dříve použit k prokázání totožnosti v ČR. Žalovaný dále zdůraznil, že k naplnění dispozice uvedené v § 9 odst. 2 písm. b) zákona o dočasné ochraně cizinců není zapotřebí úmyslu, když podstatné je jen to, že cizinec získal dočasnou ochranu v důsledku zamlčení informací nebo uvedení nepravdivých informací, a to za situace, kdy podmínky pro udělení dočasné ochrany nesplňuje. Dikce § 9 odst. 2 písm. b) zákona o dočasné ochraně cizinců totiž nestanoví, že by měl cizinec nepravdivé informace uvádět úmyslně nebo úmyslně zamlčovat pravdivé informace. S ohledem na smysl tohoto ustanovení bylo důležité, že se tak stalo, a že to mělo přímý vliv na výsledek řízení o žádosti o udělení dočasné ochrany. Pokud by žadatelka uvedla pravdivé údaje o svém rumunském občanství, dočasnou ochranu by nikdy nezískala.

IV. Jednání u krajského soudu

7. Krajský soud k projednání věci nařídil ústní jednání na den 28. 11. 2024, kterého se zúčastnila žalobkyně i zástupkyně žalovaného. Přítomna u jednání byla rovněž ustanovená tlumočnice z ukrajinského jazyka Mgr. Anna Machová. Vzhledem k problémům s doručením předvolání k jednání byla žalobkyně dotázána, zda má nějaké námítky proti ustanovené tlumočnici, a zda jí postačovala lhůta na přípravu na toto jednání. Žalobkyně k tomu uvedla, že proti ustanovené tlumočnici ničeho nenamítá, a že jí lhůta na přípravu na jednání postačovala a souhlasí s provedením tohoto jednání. Soud v průběhu jednání zrekapituloval dosavadní průběh soudního řízení a předchozího správního řízení, přitom vycházel ze soudního a správního spisu tak, jak byly v této věci vedeny. Žalobkyně setrvala na své argumentaci v podané žalobě, tedy že nikdy neměla rumunskou státní příslušnost. Žalovaná rovněž setrvala na své původní argumentaci uvedené již v napadeném rozhodnutí. Doplnila, že je vyloučeno, aby rumunský občanský průkaz byl vydán bez účasti žalobkyně, neboť fotografie i údaje v tomto průkazu zcela sedí s údaji a skutečnou podobou žalobkyně. Také číselné údaje dole v občanském průkazu, resp. jejich číselný výpočet nenasvědčují, že by se jednalo o falzum. Samozřejmě nelze potvrdit naprostou pravost dokumentu. Kopie rumunského občanského průkazu byla předložena Všeobecnou zdravotní pojišťovnou, přičemž zde není dán žádný důvod nevěřit VZP. Dokonce není neobvyklé, že Ukrajinci mají také rumunské občanství. Státní příslušníci Rumunska jsou vyloučeni z poskytování dočasné ochrany, protože jsou příslušníky EU, a má-li nějaká osoba dvojí občanství, má vždy přednost občanství EU. Za této situace české orgány nezajímá ukrajinská státní příslušnost. Závěrem zástupkyně žalovaného uvedla, že oprávnění k pobytu ve formě dočasné ochrany udělené žalobkyni již dne 27. 3. 2023 expirovalo, a to k datu 31. 3. 2024. Nové oprávnění k pobytu ve formě dočasné ochrany již žalobkyni uděleno nebylo. Za této situace nepřinese soudní

rozhodnutí žalobkyni žádnou změnu statusu. Soud dále žalobkyni předložil k nahlédnutí správní spis s poukazem především na dopis Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR a připojený scan rumunského občanského průkazu vydaného na její osobu. Žalobkyně k předloženým podkladům uvedla, že o nich nic neví. K dotazu soudu žalobkyně i zástupkyně žalovaného shodně uvedly, že nemají návrhy na doplnění dokazování. V této souvislosti soud ještě připomněl, že z judikatury správních soudů vyplývá, že správním spisem se dokazování neprovádí. Soud tedy neprováděl další dokazování a s uvážením konečných návrhů účastníků řízení (žalobkyně navrhovala zrušit napadené rozhodnutí a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení, žalovaná navrhovala naopak zamítnutí žaloby jako nedůvodné) přikročil k vyhlášení rozhodnutí ve věci samé.

V. Posouzení věci krajským soudem

8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, v mezích žalobních bodů a podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s.ř.s.“), a dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.
9. Soud předem ověřil ze správního spisu skutková zjištění, o které se opíralo napadené rozhodnutí (srov. čl. I. tohoto rozsudku). V tomto nezjistil žádné pochybení.
10. Podle čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. 3. 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu čl. 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (dále jen „rozhodnutí Rady EU č. 2022/382“) se toto rozhodnutí vztahuje na následující kategorie osob vysídlených z Ukrajiny dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jenž v uvedený den začala: a) ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. 2. 2022, b) osoby bez státní příslušnosti a státní příslušníci třetích zemí jiných než Ukrajiny, kterým byla před 24. 2. 2022 poskytnuta mezinárodní ochrana nebo odpovídající vnitrostátní ochrana na Ukrajině, a c) rodinní příslušníci osob uvedených v písmenech a) a b).
11. Podle § 2 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 65/2022 Sb.“), se dočasnou ochranou rozumí oprávnění k pobytu na území ČR podle zákona o dočasné ochraně cizinců za účelem poskytnutí dočasné ochrany na území ČR v návaznosti na rozhodnutí Rady.
12. Dle § 3 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. Ministerstvo vnitra nebo Policie ČR uděluje dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje rozhodnutí Rady. Ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) citovaného zákona se „rozhodnutím Rady“ rozumí prováděcí rozhodnutí Rady (EU) č. 2022/382 ze dne 4. 3. 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu čl. 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana.
13. Dle § 3 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. Ministerstvo vnitra nebo Policie ČR dále uděluje dočasnou ochranu cizinci, který doloží, že a) byl ke dni 24. 2. 2022 držitelem platného povolení k trvalému pobytu na území Ukrajiny a b) jeho vycestování do státu, jehož je státním občanem, nebo části jeho území, a nebo v případě osoby, bez státního občanství do státu nebo části jeho území jeho posledního trvalého bydliště před vstupem na území Ukrajiny, není možné z důvodu hrozby skutečného nebezpečí podle § 179 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“).

14. Dle § 4 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. nestanoví-li tento zákon jinak, použije se na udělování dočasné ochrany podle tohoto zákona zákon o dočasné ochraně cizinců. Ve věcech které zákon o dočasné ochraně cizinců neupravuje, se použije ZPC.
15. Dle § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb. se ve věci neudělení nebo odnětí dočasné ochrany použije zákon o dočasné ochraně cizinců.
16. Dle § 10 odst. 2 zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dočasné ochraně cizinců“), lze odejmout oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, pokud byl zjištěn důvod, pro který může být odepráno oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany podle § 9 odst. 2 a 3 téhož zákona.
17. Dle § 9 odst. 2 písm. b) zákona o dočasné ochraně cizinců může být odepráno oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, jestliže žadatel o poskytnutí dočasné ochrany uvedl nepravdivé údaje nebo zamlčel skutečnosti podstatné pro spolehlivé zjištění skutečného stavu věci.
18. Ze správního spisu bylo zjištěno, že Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR zaslala žalovanému dne 19. 4. 2023 informaci o tom, že k osobě žalobkyně registruje i státní příslušnost Rumunska a přiložila k tomu scan občanského průkazu Rumunska č. X vydaný pro osobu žalobkyně (s uvedením jejího jména a příjmení, datum narození X vyplynulo ze strojově čitelné části dokladu). V části týkající se občanství byla uvedena mezinárodní zkratka Rumunska (ROU), dále byla uvedena rumunská adresa bydliště, pohlaví: žena (F) a doba platnosti dokumentu od 23. 5. 2018 do 21. 4. 2028. Lustrací provedenou v informačním systému cizinců vedeném Policií ČR (podle § 158 ZPC) bylo dále zjištěno, že žalobkyně podala v ČR dne 27. 3. 2023 žádost o dočasnou ochranu a v ní uvedla ke státnímu občanství, že je státní příslušnicí Ukrajiny, a k tomu předložila cestovní pas č. X registrovaný na její osobu a vydaný příslušnými úřady Ukrajiny. Ministerstvo vnitra její žádosti vyhovělo a žalobkyni bylo uděleno povolení k pobytu na území ČR ve formě dočasné ochrany s platností od 27. 3. 2023 do 31. 3. 2024. Do cestovního dokladu byl žalobkyni vylepen vízový štítek č. X s platností od 27. 3. 2024, což osvědčuje udělení dočasné ochrany na území ČR, přičemž jako typ a znak bylo uvedeno: D/DO – dočasná ochrana a jako účel pobytu bylo uvedeno č. 667 - § 3 (dle zvyklostí užíváno při udělení dočasné ochrany podle § 4 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb., dle kterého se dočasná ochrana na území ČR udělí cizinci, na kterého se povinně vztahuje prováděcí rozhodnutí Rady EU č. 2022/382).
19. Ze shora uvedených zjištění soud dovodil stejně jako žalovaný, že žalobkyně má vedle státní příslušnosti Ukrajiny i státní příslušnost Rumunska, a to minimálně od 23. 5. 2018, od kdy je platný výše uvedený občanský průkaz č. X registrovaný k osobě žalobkyně a vydaný příslušnými orgány Rumunska, jenž deklaruje rumunskou státní příslušnost žalobkyně.
20. Jelikož žalobkyně uvedla do formuláře žádosti o udělení mezinárodní ochrany, že je pouze státní příslušnicí Ukrajiny a dále k žádosti předložila pouze doklady, které prokazovaly jen její ukrajinskou státní příslušnost, lze z takového jednání dovodit závěr, že žalobkyně v průběhu řízení o udělení dočasné ochrany zamlčela právě skutečnost, že je současně i státní příslušnicí Rumunska. Přitom tato skutečnost byla podstatná pro spolehlivé zjištění skutečného stavu věci a pro posouzení žádosti o dočasnou ochranu. Skutečnost je podstatná proto, že pokud by ji žalobkyně nezamlčela, dočasnou ochranu by nezískala.
21. Ze shora provedených zjištění totiž bylo možno vzít za prokázané, že žalobkyně disponovala kromě státní příslušnosti Ukrajiny i státní příslušností Rumunska. Rumunsko je členským státem EU, pročez občanku Rumunska je třeba v první řadě považovat za občanku EU, a to bez ohledu na její případné další občanství. Občanem EU je dle čl. 20 odst. 1 Smlouvy o fungování EU každá osoba, která má státní příslušnost členského státu EU. Občané EU mají právo volně se pohybovat a vstupovat na území členských států EU. Členské státy jsou

- povinný umožnit občanům EU toto právo vykonávat. Této povinnosti lze dostat tehdy, jestliže budou členské státy EU zacházet s cizincem, který má dvojí či vícero občanství (jedno z nich občanství členského státu EU) výhradně jako s občanem EU. V tomto ohledu lze připomenout rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 7. 7. 1992 ve věci C – 369/90 Mario Vicente Micheletti a další proti Delegación del Gobierno en Cantabria, kde soudní dvůr v případě cizince s dvojím státním občanstvím (členského státu EU a třetího státu) potvrdil povinnost vzájemného uznávání občanství mezi členskými státy bez jakýchkoliv výjimek.
22. V posuzované věci se žalobkyně jakkoliv nevyjádřila k předloženému scanu rumunského občanského průkazu registrovaného na její osobu a nevysvětlila, jak se tento občanský průkaz dostal do dispozice Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR, včetně toho, proč tato pojišťovna vede žalobkyni z dřívější doby jako Evropanku (státní příslušnost Rumunska). V žalobě žalobkyně pouze uváděla, že nikdy neměla rumunskou státní příslušnost, v Rumunsku nebydlela a VZP nepředkládala rumunské doklady. Svá tvrzení však nijak nedokládala, důkazy k jejich prokázání nenavrhovala. Současně nevyvrátila závěry žalovaného o existenci rumunského občanského průkazu na její osobu s vyznačením její rumunské státní příslušnosti a ani tvrzení Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR o historické registraci její osoby jako státní příslušnice EU (Rumunsko). Žalobkyně pouze popřela rumunskou státní příslušnost, avšak své tvrzení nijak neprokázala a k objasnění situace nepřispěla, a to jak ve správním řízení, tak i v řízení soudním.
23. Je-li žalobkyně příslušnicí členského státu EU a současně státní příslušnicí Ukrajiny, je s odkazem na shora uvedené ČR povinna na ni pohlížet pouze jako na občanku EU. Na občany EU ovšem nedopadá prováděcí rozhodnutí Rady EU č. 2022/382, protože nemohou získat dočasnou ochranu ve smyslu § 3 zákona č. 65/2022 Sb. Právě z tohoto je zřejmé, že pokud by žalobkyně uváděla úplné informace o svém státním občanství v podané žádosti, dočasná ochrana by jí nebyla udělena a její žádost by byla posouzena jako nepřijatelná dle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb., protože by byla podána cizinkou, která není uvedena v § 3 citovaného zákona. Soud zde připomíná, že pobyt občanů EU a jejich rodinných příslušníků na území ČR je upraven zákonem č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území ČR (ZPC). Občané EU mohou na území ČR pobývat neomezenou dobu [§ 18 písm. c) ZPC] nebo mohou požádat o vydání osvědčení o registraci podle § 87a ZPC. Jejich rodinní příslušníci (nejsou-li občany EU) mohou požádat o vydání povolení k přechodnému pobytu dle ZPC.
24. Z výše uvedeného lze vzít za prokázané nejen to, že žalobkyně je státní příslušnicí Ukrajiny i Rumunska minimálně od 23. 5. 2018 (počátek platnosti výše popsaného rumunského občanského průkazu č. X, registrovaného na žalobkyni s vyznačením její rumunské státní příslušnosti), ale také to, že žalobkyně zamlčela stěžejní informaci pro posouzení její žádosti o dočasnou ochranu, a tedy že vedle ukrajinské státní příslušnosti je současně státní příslušnicí Rumunska. Na občana Rumunska nedopadá prováděcí rozhodnutí Rady EU č. 2022/382, protože takový občan nemůže získat dočasnou ochranu ve smyslu § 3 zákona č. 65/2022 Sb.
25. V důsledku zamlčení skutečnosti podstatné pro spolehlivé zjištění skutečného stavu věci byl naplněn důvod pro odnětí žalobkyni přiznané dočasné ochrany dle § 10 odst. 2 ve spojení s § 9 odst. 2 písm. b) zákona o dočasné ochraně cizinců.
26. Z § 10 odst. 2, jakož i z § 9 odst. 2 písm. b) zákona o dočasné ochraně cizinců vyplývá, že správní orgán má možnost a nikoliv povinnost v případě takového zjištění dočasnou ochranu cizinci odejmout. V této souvislosti důvodová zpráva k zákonu o dočasné ochraně cizinců uvádí, že rozhodovacímu orgánu je umožněno odejmout oprávnění k pobytu za účelem

dočasné ochrany v případě, že bude dodatečně zjištěno, že konkrétní osobě není účelné ani spravedlivé nadále poskytovat ochranu ve smyslu tohoto zákona.

27. Nepravdivé prohlášení žalobkyně v žádosti o poskytnutí dočasné ochrany vedlo k tomu, že správní orgán při rozhodování o žádosti postupoval v rozporu se zákonem, když žalobkyni dočasnou ochranu neoprávněně udělil a žádost nevyhodnotil jako nepřijatelnou. Postupoval přitom odlišně od případů jiných žadatelů, kteří uvedli v řízení pravdivě, že před 24. 2. 2022 byli státní příslušníci Rumunska. Správní orgán tak postupoval v případech, které byly skutkově shodné, nevědomky jinak. Proto bylo shledáno nespravedlivým, aby byla žalobkyni ponechána dočasná ochrana, kterou získala jen z toho důvodu, že v řízení uváděla nepravdivé informace. Takový postup odpovídá základním zásadám postupu správních orgánů ve smyslu § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), dle něhož je správní orgán povinen dbát toho, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem, odpovídalo okolnostem případu a nevznikaly nedůvodné rozdíly při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů. Za této situace lze přisvědčit správnosti postupu žalovaného, který byl shledán v souladu s právními předpisy.
28. Jak již bylo shora uvedeno, pokud by žalobkyně uvedla do své žádosti úplné informace o svém státním občanství, dočasná ochrana by jí nebyla udělena a žádost by byla vyhodnocena jako nepřijatelná dle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb. (žádost podaná cizincem, který není uveden v § 3 citovaného zákona). Jednou z podmínek pro přiznání dočasné ochrany je i to podle čl. 2 odst. 1 písm. a) prováděcího rozhodnutí Rady EU č. 2022/382, že žadatel musí být ukrajinským státním příslušníkem pobývajícím na Ukrajině právě před 24. 2. 2022. Žalovaný v této souvislosti zjistil, že ke dni 24. 2. 2022 žalobkyně nebyla držitelkou platného povolení k trvalému pobytu na území Ukrajiny a nebylo osvědčeno ani to, že tam skutečně pobývala. Žalovaný dále zjistil, že vycestování žalobkyně, jakožto státní příslušnice Rumunska, do státu, jejímž je státním občanem (Rumunsko), je možné, když na ni nedoléhá hrozba skutečného nebezpečí podle § 179 odst. 2 ZPC (navrácení v rozporu s čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod).
29. Pro úplnost soud uvádí, že fotografie na rumunském občanském průkazu vykazuje značnou shodu s podobou žalobkyně (žalobkyně podobu na fotografii nerozporovala). Těžko lze tuto skutečnost vysvětlit tak, že se fotografie žalobkyně objevila na občanském průkazu Rumunska bez jejího vědomí. Pravděpodobnější je okolnost uvedená ve výkladu shora, že poukazovaný občanský průkaz Rumunska byl dříve použit k prokázání totožnosti v ČR. Z toho důvodu nemůže být pravdivé tvrzení žalobkyně o tom, že není státní občankou Rumunska. Soud má za to, že žalovaný ve věci shromáždil veškeré podklady pro vydání rozhodnutí a spolu s oznámením o zahájení správního řízení ve věci odnětí dočasné ochrany (§ 46 správního řádu) vyrozuměl žalobkyni o možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim, popřípadě navrhnout jejich doplnění ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu. Žalobkyně této možnosti ve správním řízení nevyužila.
30. K naplnění dispozice uvedené v § 9 odst. 2 písm. b) zákona o dočasné ochraně cizinců není zapotřebí úmyslu žadatele o udělení dočasné ochrany. Podstatné je to, že cizinec získal dočasnou ochranu v důsledku zamlčení podstatné informace nebo v důsledku uvedení nepravdivé informace, a to v situaci, kdy podmínky pro udělení dočasné ochrany nesplňuje. Ze zákonné dikce § 9 odst. 2 písm. b) zákona o dočasné ochraně cizinců nevyplývá, že by měl cizinec uvádět nepravdivé informace úmyslně nebo že by měl úmyslně zamlčovat pravdivé informace. Smyslem tohoto ustanovení je pouze to, že se uvedené stalo, a že to mělo přímý vliv na výsledek řízení o žádosti o udělení dočasné ochrany. Tomu také odpovídá případ žalobkyně. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek NSS ze dne 30. 11. 2023, č. j. 7 Azs 196/2023 – 22, v němž se uvádí, že „soud soublasí se stěžovatelem, že citovaná

ustanovení nevyžadují pro odnětí oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany prokázání úmyslu žadatele uvést správní orgán v omyl.“

31. Závěrem soud poukazuje na to, že oprávnění žalobkyně k pobytu na území za účelem dočasné ochrany pozbylo platnosti již dnem 31. 3. 2024 (uplynutím doby platnosti, na kterou bylo vydáno).

VI. Závěr a náklady řízení

32. Soud neshledal uplatněné žalobní body důvodnými a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
33. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení (výrok II. tohoto rozsudku). Ve věci úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti (jejich přiznání nepožadoval), proto mu nebyla náhrada nákladů řízení přiznána (výrok III. tohoto rozsudku).
34. O odměně a náhradě nákladů ustanovené tlumočníci soud rozhodl v samostatném usnesení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. listopadu 2024

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně